Štev. 101. V Trstu, v ponedeljek 12. aprila 1915. Letnik XL.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . 12·—
za tri mesece . . . . . 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . 5·20
za pol leta . . . . . 2·60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . *mm* po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . *mm* po 20 vin
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5.—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Boji v Karpatskem lesu trajajo. V jugovzhodni Galiciji topovski boji.

V Vzhodnih Beskidih ničesar novega. - V zapadni Galiciji in na Poljskem mir. - Ruski napadi pri Marjampolju, Kalvariji in pri Klimkih odbiti.

Južno od Visle živahno infanterijsko in artiljerijsko streljanje.

Na zapadnem bojišču se nadaljujejo boji skoro na vsej fronti. - Vsi boji vedno brezuspešni za Francoze.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se objavlja: 11. aprila 1915.

V Beskidih se ni zgodilo ničesar.

V Karpatskem lesu se nadaljujejo boji v posameznih oddelkih.

Vzhodno od Užoškega prelaza je bilo pri izrabljenju uspeha dne 9. aprila ujetih nadaljnih 9 oficirjev in 713 mož in uplenjeni dve strojni puški.

Na fronti v jugovzhodni Galiciji le artiljerijski boj in manjše ponočne akcije.

V zapadni Galiciji in na Rusko-Poljskem mir.

Namestnik šefa generalnega štaba,
pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 11. (Kor.) Veliki glavni stan, 11. aprila:

Vzhodno bojišče.

Pri Marjampolju in Kalvariji, kakor tudi pri Klimkih ob reki Szkwi, so bili ruski napadi odbiti.

Iz nekega kraja pri Bromiergu, zapadno od Plonska, so bili Rusi pregnani, pri čemer je bilo ujetih 80 mož in uplenjene 3 strojne puške.

Na Poljskem, južno od Visle, je trajalo celo noč živahno rusko infanterijsko in artiljerijsko streljanje.

Vrhovno armadno vodstvo.

Preganjanje inozemcev na Ruskem.

PETROGRAD, 11. (Kor.) Ministrski svet je odobril predlog finančnega ministra, da naj se pravice iz trgovskih podjetij pripadnikov sovražnih držav razširijo do 14. junija 1915 mesto do 14. aprila 1915.

Pomanjkanje železniških voz za dovoz živil v Moskvo.

MOSKVA, 10. (Kor.) Mestni svet je sklenil nasproti vlado, da naj prepove bankam nakupovati žito, da naj uvede prisilno prodajo iz žitnih zalog, da naj dovoli 5 miljonov rubljev v svrho nakupa živil za moskovsko prebivalstvo ter da naj popiše vsa živila.

Tozadevna oblast naznanja, da je Moskva potrebovala v zadnjih mesecih 630 vagonov živine, od teh pa da je prišlo samo 245 vagonov. Žitna oblast je izjavila, da primanjkuje za dovoz živil še veliko več železniških voz. Ovsa ni, pšenica pa bo tudi kmalu pošla. Ministrstvo je bilo brzojavno naprošeno, da odpravi nedostatek glede pomanjkanja železniških voz.

Draginja na Ruskem.

MOSKVA, 10. (Kor.) Ukaz moskovskega generalnega guvernerja in civilnega mestnega glavarja svari prebivalstvo, da naj ne zavživa denaturiranega špirita, ker se vsak dan dogajajo vsled tega nastale nove obolelosti in smrtni slučaji.

V guberniji Harkov so delavske organizacije vložile na vlado prošnjo, kjer nujno prosijo odpomoči proti draginji.

Z nemško-francoskega bojišča.

BERLIN, 11. (Kor.) Veliki glavni stan, 11. aprila.

Zapadno bojišče.

Ob yserskem prekopu, pri Poesele, južno od Drie Grachten, smo zavzeli tri od Belgijcev zasedena selišča, pri čemer smo ujeli 1 oficirja in 40 mož.

Pri manjših navalih ob potoku Ancre pri Albertu smo ujeli 50 Francozov.

V zapadnem delu Argonov se je ponesrečil francoski napad.

Boji med Mozo in Mozelo so postali srditejši šele proti večeru. V gozdovju, severno od višin Combres, so zbrali Francozi v svrho zavzetja naše višinske postojanke, močne sile. Napad je bil izvršen šele danes zjutraj in se je ponesrečil popolnoma. Višinska postojanka se nahaja popolnoma v naših rokah.

Jugovzhodno od Ailly so se vršili ponoči srditi boji mož ob možu, ki so se končali ugodno za nas.

Pri nekem močnem, toda brezuspešnem francoskem napadu severno od Flirey, so imeli Francozi zelo težke izgube.

Tekom včerajšnjih bojev v Priesterwaldu smo iztrgali sovražniku štiri strojne puške. Sledeči srditi ponočni boji so se končali ugodno za nas.

Velikih francoskih izgub med Mozo in Mozelo še ni mogoče preceniti. Samo med Selouse in gozdom Lamorville so naštele naše čete 700, na nekem dugem mestu severno od Regnieville preko 500 francoskih trupel. Ujeli smo 11 francoskih oficijev in 894 vojake in uplenili 7 strojnih pušk.

Neki poškodovani nemški privezni zrakoplov ni bil, kakor so poročali Francozi, pognan v francoske linije, ampak je pristal srečno pri Mörschingenu.

V Vogezih je snežni vihar preprečil večje bojne akcije.

Vrhovno armadno vodstvo.

Državni kancelar v glavnem stanu.

BEROLIN, 12. (Kor.) Kakor poroča „Lokalanzeiger", je državni kancelar pl. Bethmann-Hollweg snoči odpotoval v veliki glavni stan.

Soprogo ustrelil — oproščen.

PARIZ, 11. (Kor.) „Matin" poroča: Stotnika Heraila, ki je v jezi ustrelil svojo soprogo, ker je vkljub prepovedi vojnega poveljništva prišla za njim v armadni pas v Compiegne, je pariško vojno sodišče oprostilo.

Pariški ženski avtomobilski klub.

LYON, 9. (Kor.) »Republicain« poroča iz Pariza: Pariške dame, ki so dobile dovoljenje za vodstvo avtomobilov, so si ustanovile avtomobilski klub. Člani tega kluba se lahko stavijo vojaškim oblastim na razpolago za vojaške namene.

Angleške izgube.

HAAG, 11. (Kor.) Londonski dopisnik lista „Nieuwe Courant" poroča: Tiskovni urad podaja števila angleških izgub v prvih vojnih mesecih do 31. marca. Seznamki izkazujejo skupno število mrtvih, ranjenih in pogrešanih 99.759 mož, brez izgub 83 indiskih polkov, od katerih se javljajo samo izgube na častnikih. Častnikov je izgubila angleška armada 1828 mrtvih, 3257 ranjenih, 701 pogrešanih in 195 ujetih. Moštva je 17.780 mrtvih, 56.830 ranjenih, 17.686 pogrešanih in 1482 ujetih.

Napad angleških letal.

KODANJ, 11. (Kor.) „Politiken" javlja iz Rotterdama: Angleška letala so vrgla včeraj nekaj bomb na utrdbe v Heystu in Knocku. Uspeh ni znan.

Protialkoholno gibanje na Francoskem in Angleškem.

PARIZ, 10. (Kor.) »Temps« poroča: Notranji minister je poslal prefektom okrožnico, v kateri izjavlja, da je dobil obvestilo, da izdajajo žene mobiliziranih del dovoljenih jim podpor za alkoholne pijače. Prefekture naj pazijo na to, da se napravi konec takemu postopanju. Zakonski predpisi o pijanosti naj se izvajajo strogo. V slučaju potrebe naj se onim, ki bi zlorabljali državno podporo, odtegne vsaka podpora.

Blokada angleškega vodovja.

LYON, 10. (Kor.) »Nouvelliste« poroča iz Madrida, da je prišla pred kratkem v Lizbono vest, da je bila posadka parnika »South Pointa« izkrcana na Berlinških otokih. »South Point« je bil od nemškega podmorsega čolna »U 28« 60 milj od rtiča Finisterre, severno od Viga, ustavljen in potopljen. Posadki je bilo dovoljeno četrt ure, da je zapustila parnik in je zamogla rešiti le golo življenje. Moštvo je bilo rešeno končno po parniku za prevažanje premoga »Wellingtonu« in odvedeno na Berlinške otoke.

KOPENHAGEN, 10. (Kor.) »National Tidende« poroča iz Londona: Kapitan malega parnika »Homes« je privezal francosko barko »General Sonea«, ko je zagledal nenadoma nemški podvodni čoln. Kapitan ni hotel prerezati vrvi in je čakal, da se je čoln približal. Šele potem je prerezal vrv in skušal zaman povoziti podvodni čoln. Njegova ladja je bila obsuta s krogljami, most razstreljen in uničen ves les in vsa okna. Podvodni čoln je izstrelil torpedo, ki pa ni zadel. Čoln je nato zasledoval parnik kakih deset minut. Parniku se je posrečilo ubežati. Francoska barka je bila potopljena, posadka rešena.

HOECK VAN HOLLAND, 10. (Kor.) Angleški parnik »Constanza Catherine«, ki je prišel iz Falyontha, je imel na krovu pet mož posadke angleškega parnika »Harpalyoi«, ki je bil torpediran pri svetilniku Noord Hender, ali pa je zadel na kako mino. Potopljeni parnik je imel 53 mož posadke; rešiti se jih je zamoglo le 27. Med potopljenci se nahajata tudi kapitan in prvi krmilar.

LONDON, 11. (Kor.) Kapitan parnika »Vosges« je dobil za svoj odločni nastop proti napadu nemškega podmorskega čolna dne 29. marca čin rezervnega poročnika. Oficirji in mornarji so dobili nagrado.

LE TREFORT, 10. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Francoska jadrnica »Charles Briand« je bila v Rokavskem prelivu torpedirana od nekega nemškega podvodnega čolna. 25 mož posadke se je rešilo v dva čolna.

LONDON, 11. (Kor.) Poveljnik danskega parnika »Hansen«, ki leži sedaj v Themsi, pripoveduje, da je bil med potjo iz Kopenhagna v London ustavljen od nekega nemškega podmorskega čolna, ki se je pokazal 30 milj pred angleškim obrežjem. Ko so bile ladijske listine pregledane, je bil parnik po daljšem pogovoru s kapitanom odpuščen.

ROTTERDAM, 11. (Kor.) »Rotterdamsche Courant« poroča: Parnik »Harpalice« je odplul včeraj zvečer iz Rotterdama v Newcastle, potem ko je poprej izkrcal za belgijsko podporno komisijo določeno blago. Tretji krmilar je pripovedoval, da je bilo šest milj severovzhodno od Noodhinderja slišati močno eksplozijo na krovu. Pojavila se je velika luknja. Ladja se je potopila v petih minutah. Kakega podmorskega čolna ni bilo videti. Par potnikov je opazilo periskop.

Po drugih poročilih se je potopila ladja v desetih minutah. Pravo moštvo ladje je obstojalo iz Kitajcev. Parnik je imel 5940 ton vsebine in je bil last angleških brodolastnikov Harrison. Odpotoval je iz iz Newyorka dne 2. marca in prispel v Rotterdam dne 30. marca.

Ustavljen grški parnik.

LONDON, 11. (Kor.) »Daily News« poroča iz Aten z dne 8. t. m.: Grški parnik »Elesterios«, ki je bil na potu iz Amerike, je bil ustavljen od zaveznikov in odveden na Malto. Večji del blaga je bil namenjen za Avstrijo. Ladja je morala vse za Avstrijo določeno blago izkrcati, predno je zamogla odpluti naprej.

Angleškemu finančnemu ministru se nasvetuje, da naj pri pijačah zniža vsebina alkohola.

ROTTERDAM, 10. (Kor.) Kakor poroča »Rotterdam Courant« so zastopniki trgovine z vinom in žganjem na Angleškem svetovali finačnemu ministru, da naj zniža pri pijačah vsebino alkohola in sicer pri whiskyju za 40 odstotkov.

Angleška misli mobilizirati delavce, da bi se hitreje izdelovala vojna municija.

LONDON, 11. (Kor.) V Newcastlu so sklenili, da mobilizirajo delavstvo na severo-vzhodnem obrežju, da bi pospešili izdelovanje municije za vojno. Mestna občina birminghamska je v ta namen odstopila nadaljnjih 1062 delavcev.

Požar v skladiščih za tobak.

LONDON, 11. (Kor.) »Times« poročajo iz Liverpola: V nekem skladišču za tobak v Mersey-Docku je izbruhnil požar, ki se je zelo razširil in katerega do polnoči niso še pogasili.

Angleški interesi v sedanji vojni.

LONDON, 10. (Kor.) Listi posvečajo rojstnemu dnevu belgijskega kralja članke, v katerih razvijajo belgijsko vprašanje in pišejo o angleških interesih v sedanji vojni.

»Morning Post« piše: Mogoče so ljudje, ki ne razumejo principa nevtralnosti in neodvisnosti holandskega in belgijskega Nizozemstva in ki mislijo, da je šla Angleška iz altruizma v vojno in da je hotela ščititi neodvisnost malih narodov v lastne namene. To bi lahko povzročilo, da bi se nam predbacivalo svetohlinstvo in se verovalo, da je treba meriti naše obveznosti z merilom dobrotvornosti. Dasiravno je neodvisnost Belgije eden glavnih vzrokov vojne in njena zopetna pridobitev glavni cilj, vendar se ne sme pozabiti, da ima Angleška sedaj nadaljne cilje in sicer: doseči pogodbo, ki je vzprejemljiva tudi za zaveznike in ki nudi poroštvo za trajen mir.

»Times« pišejo: Glavni vzrok, da je Angleška garantirala za nevtralnost Belgije in stopila v trosporazum, so bila praktična preudarjanja samoohrane. Mi smo že rekli našim sovražnikom, da pripoznamo, ko to zahtevajo, da je bilo vzdržanje ravnotežja moči vzrok, ki nam je potisnil orožje v roko.

Nemška nota Zedinjenim državam.

WASHINGTON, 11. (Reuterjev urad.) **Nemčija je podala Zedinjenim državam noto, v kateri obžaluje, da pozivi Amerike na zaveznike v zadevi dovoza živil za civilno prebivalstvo vojujočih se dežela niso imeli nikakršnega vpliva. Amerika da na to pravico ne daje toliko poudarka, kakor na pravico, da sme zaveznikom dobavljati orožje. Nota pozivlje Zedinjene države, naj skrbno varujejo nevtralnost.**

Francosko odobravanje amerikanske note.

PARIZ, 10. (Kor.) Francosko časopisje je sprejelo amerikansko noto z največjim odobravanjem. Časopisje smatra noto za dokaz, da se nemškim diplomatom v Ameriki ni posrečilo, da bi ohranili simpatije Amerike nemški stvari. Prigovore, ki jih je izrekla Amerika pač le zaradi forme, preiščejo zavezniške vlade dobrohotno. Brez dvoma se tudi v tem pogledu doseže popoln sporazum.

Predsednik Wilson o vojni.

LONDON, 11. (Kor.) Listu »Daily Telegraph« poročajo iz New Yorka: Predsednik Wilson je govoril na neki konferenci v methodiski cerkvi v Marylandu o vojni. Omejil se je na čisto obče opazke in rekel, da je prepričan, da ni nihče dovolj modr, da bi že sedaj izrekel svojo sodbo o evropski vojni. Vsak pa je lahko pripravljen na to, da bo slišal resnico o tej titanski vojni, kedar bo odkrito. Dozdeva se, kakor da bi bile izpuščene velike, slepe, materijalne sile, ki so bile dolgo ovirane in zadržane. Pa lahko se med njimi opaža nagon močnih idealov. Brez teh bi bilo človeško nemogoče vzdržati to, kar se sedaj dogaja na bojiščih.

Delavski nemiri v Kanadi.

LONDON, 10. (Kor.) »Times« poročajo iz Toronta 7. t. m.: V Vancouveru so brezposelni delavci, večinoma inozemci, oplenili več trgovin. Pet oseb je bilo aretiranih. Policija se boji nadaljnih nemirov. Če bo treba, da se ustanovi konjiški zbor, ki naj prepreči izgrede.

Kobilice v Egiptu.

LONDON, 11. (Kor.) »Morning Post« poroča iz Kaira: Po vsem Egiptu je strašansko veliko kobilic, ki se kljub vsem odredbam vedno bolj množe. Žetev bombaža je ogrožena ter se je bati, da jo uničijo. Iz Sirije poročajo, da so kobilice uničile polja med Jeruzalemom in El Arišem in da so se nomadi polnotoka Sinaja izselili v Egipt.

Legar v Srbiji. Pomanjkanje zdravnikov in strežnic.

LONDON, 10. (Kor.) »Daily Chronicle« poroča iz Aten: Kapitan Bonet, ki se je povrnil iz potovanja po Srbiji, pripoveduje da odnošaji tam, mesto da bi se zboljšali, postajajo od dne do dne slabši. Grozovit legar razgraja po vsej deželi. V Bitolju samem je do 3000 bolnikov, pa samo 10 zdravnikov. Zdravnikov in strežnic primanjkuje. Srbi so do sedaj zastonj prosili v tem pogledu pomoči pri svojih zaveznikih.

Položaj na Portugalskem.

LYON, 10. (Kor.) »Republicain« poroča iz Lizbone: Uradni list objavlja dekret, ki pooblašča civilnega guvernerja, da razpusti one občinske svete in parohijalne komiteje, ki ne priznavajo sklepov vlade.

Paroplovna črta iz španskih v južno-ameriška pristanišča.

PARIZ, 10. (Kor.) »Newyork Herald« poroča iz Madrida: Pri nekem sestanku poslanikov južno-ameriških držav na španskem dvoru, kateremu so prisostvovali tudi nekateri španski parlamentarci in znamenite madridske osebnosti, je izjavil bivši predsednik Kolumbije, general Reyes, da španski in južno-ameriški finančniki sedaj pretresujejo projekt glede ustanovitve paroplovne črte iz španskih v južnoameriška pristanišča. Več njih je že zagotovilo svoje financijelno sodelovanje. Tudi o ustanovitvi paroplovne zveze s panamskim prekopom se razpravlja.

Ameriško mnenje o pomenu japonskih zahtev.

NEW-YORK, 11. (Kor.) »New York Times« poročajo iz Washingtona: Tukaj mislijo, da bi obe novi japonski zahtevi po večjem deležu na upravi kitajske carine in davka na sol, tudi ako Japonska pristane na tem, ne zadeli bistveno niti Kitajske same niti ostalega sveta, gotovo pa da bi povspešili japonski ugled na Kitajskem in zmanjšali ugled Angleške. Dovoljenje japonskih zahtev bi pomenilo preobrat dosedanjih odnošajev.

Avstrijski ministri v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA, 12. (Kor.) Ministrski predsednik grof Stürgkh in poljedelski minister Zenker sta šla ob 11 dopoldne k ministrskemu predsedniku grofu Tiszi, da konferirata ž njim. Avstrijska ministra se najbrž še danes vrneta na Dunaj.

Praški župan pri namestniku za Češko.

PRAGA, 11. (Kor.) Danes se je zglasil pri namestniku grofu Coudenhove župan dr. Groš z obema namestnikoma. Župan je najprej pozdravil namestnika in nato nadaljeval:

»V velikem in za našo domovino jako resnem času, je bila poklicana Vaša ekscelenca na jako častno, toda težavno in odgovorno mesto. Sedaj, ko se še bojujejo junaki naše armade za dobrobit države, za čast in zmago našega orožja, je dolžnost prebivalstva, ki je ostalo pri domačem ognjišču, da ohrani mir in red, da se omeji v svojih potrebščinah, da dejansko podpira pomožne akcije za našo armado, da skrbi za mirni razvoj državnega gospodarstva in da skrbi na drugi strani s preskrbo žrtev vojne in njihovih družin, da reši tako naše hrabre vojake velike skrbi.

Cilj vseh teh plemenitih prizadevanj obstoji v tem, da bo — če hoče tako Bog — izvojevana v kratkem času popolna in sijajna zmaga v sedanji vojni, sklenjen ob prestolu našega ljubljenega cesarja in kralja časten in za državo dostojen mir, kojega blagoslov je bil skozi pol stoletja tako lep in znamenit simbol prevzvišene vlade Njegovega Veličanstva. Višek tega miru bi bil, če bi se pomirili vojni valovi, tedaj, če bi se posrečilo doseči časten mir med obema, v naši lepi domovini se nahajajočima narodoma, na podlagi popolne enakopravnosti in enakovrednosti obeh, na polju kulture in gospodarskega dela tako odličnih narodov. Zagotavljam lahko, da bo našla Vaša ekscelenca pri našem zastopstvu in predsedstvu kakor pri vsem našem uradništvu v vseh teh zadevah popolno podporo.«

Namestnik grof Coudenhove je odgovoril, da želi voditi od Njegovega Veličanstva mu poverjeni težki in odgovorni urad z ljubeznijo in v korist države in tega kraljestva in je prepričan, da bo koristil kraljevskemu deželnemu glavnemu mestu Pragi. Upa, da se bo s skupnim delovanjem z mestnim zastopstvom posrečilo storiti mnogo dobrega v korist mesta, na čigar razvoju mu je mnogo ležeče.

O današnji vdanostni manifestaciji deputacije za Njegovo Veličanstvo, bo poročal namestnik cesarju.

Končno je izrekel namestnik svoje veselje nad dejstvom, da zamore v tem težkem času posvetiti svoje moči svojemu novemu uradu.

Nato se je razgovarjal namestnik grof Coudenhouve z županom in obema namestnikoma o najvažnejših dnevnih vprašanjih glavnega mesta Prage in njenem prebivalstvu.

Generalni svet avstro-ogrske banke je sklenil znižati obrestovno mero za pol odstotka.

BUDIMPEŠTA, 10. (Kor.) Generalni svet avstro-ogrske banke je sklenil danes v seji, ki se je vršila pod predsedstvom bančnega guvernerja, tajnega svetnika Aleksandra Popovicsa, da zniža obrestovno mero za pol odstotka.

Zato stopi v ponedeljek, 12. t. m. za eskompt menic, varante in efekte, za posojila na avstrijsko in ogrsko vojno posojilo z leta 1914 obrestna mera 5 od sto, za posojila na državne rente, salinske listine, ogrske trezorne listine, ogrske državne blagajniške listine, amortizljive državne blagajniške listine, avstrijske državne blagajniške listine in zastavne listine avstro-ogrske banke postavek 5 in pol od sto in glede posojil na druge vrednostne papirje postavek 6 od sto v veljavo.

Stanje setve na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA, 10. (Kor.) Poročilo poljedelskega ministrstva z dne 5. t. m. glede stanja setve opozarja na to, da sta dolga jesen in izvanredno mila zima v obče dobro vplivala na poljska dela, tako da kljub pomanjkanja delavcev nastala nobena škoda, ker so se dela lahko izvršila.

Poletni ječmen in oves sta se v obče lahko zasejala šele meseca marca, deloma pa se ta setev ponekod se vrši. Po hribatih in peščenih krajih, kjer se je sejalo že februarja, setev že povoljno klije. Stanje setev je v obče zdravo in se rast razvija

krepko. Tudi na pozimno pšenico, rž in ječmen vreme dobro vpliva, da razsežnost pozimskih setev odgovarja onim v normalnih odnošajih. Največji del setev je brez ugovora in vzbuja najboljše nade.

Pašniki in travniki so vsled mrzlega vremena trpeli na rasti, vendar je nade, da se zaostala rast vsled obljšega vremena popravi. Krma in klaja se je porabila posebno tam, kjer je bilo mnogo vojaštva, vendar je upati, da se s primerno varčnostjo izide do prihodnje žetve.

Stanje živinoreje je povoljno.

Položaj na karpatskih bojiščih.

Vojni poročevalec graške „Tagespost“ je 10. t. m. tako-le poročal listu o položaju na karpatskih bojiščih:

Rusi poizkušajo tudi na vzhodnem delu karpatske fronte, ali bi bilo mogoče predreti.

V okrožju duklanske kotline je sovražna naskočna sila očividno popuščala od 6. aprila dalje. Zadnje dni pa Rusi med Viravo in Užoškim prelazom niso napadali več s tisto silovitostjo, kakor v prvih dneh meseca aprila. Ali je to zmanjšanje delovanja pripisovati potrebi odpočitka, nadomestitvi materijala, pritegnitvi ojačenj, ali pa da hočejo v sovražnem taboru za daljši čas opustiti nespametno naskakovanje, se ne more reči.

V užoškem odseku pa nasprotno traja bitka z nezmanjšano srditostjo. Do posebne srditosti je dospela 2. dne aprila meseca, ko smo se umaknili iz v ospredje porinjenih postojank poleg Bereškega Grna. Uspehov si sovražnik tu ni priboril nikakršnih.

V sosednjem predelu naše ob gornjem teku Stryija preko Tucholke v gornjo Opovsko dolino se raztegajoče fronte se tudi že več kot en teden vrše hudi boji. Tu so izvršile nemške čete protinapad, zavzele sovražne postojanke severno od Tucholke in so bistveno pridobile tal. Boji se niso končali tu samo z zavrnitvijo ruskih naskokov, temveč tudi z zelo občutljivo izgubo terena za Ruse.

Sliši se sedaj večkrat mnenje, da je karpatska bitka že dosegla svoj vrhunec ali da ga je celo že prekoračila. Argumenti, ki se navajajo za to, res ne zvene neverjetno: težke ruske izgube, od dne do dne naraščajoče število neranjenih ujetnikov, pomanjkanje municije in ročnega orožja. Priporočljiva pa bi bila vkljub temu tudi še nadalje previdnost v presoji in pričakovanju. Vrhovno rusko vodstvo dela z nezaslišanim naporom vseh moči. Ali najde v dosedanjih neuspehih povod, da opusti misel na predor naše fronte, pač ni mogoče reči. Prepričani pa, da se ne posreči ta načrt, pa moremo mirne duše vzdržati tudi v bodoče.

V podvodniku.

Poročevalec newyorskega lista »Newyork World«, Vigant, je govoril s poveljnikom nemškega podvodnika, kapitanskim poročnikom Klavsom Hansenom, ki je s svojim podvodnikom »U 16« potopil angleški parnik »Dulwich« ter francoska parnika »Ville de Lille« in »Dinorah.«

Hansen je izjavil poročevalcu, da dobiva vsak podvodnik neko določeno progo. Njegova zadnja je bila v Kanal, kjer je potopil več ladij. »Megla je bila tako gosta«, je pripovedoval Hansen, »da nisem mogel videti daleč. Moral sem se potopiti za nekaj ur. Prišel sem na površino v bližini majhne angleške ladje in sem ukazal moštvu, naj stopi v čolne. Nato sem ladjo torpediral. Ko me je nato začelo loviti več francoskih rušilcev, sem jim ušel s potopitvijo. Isti večer sem nasproti Havru ustavil »Dulwich« in sem dal moštvu deset minut časa, da je stopilo v čolne. V manj kot petih minutah so že bili v njih. Naš torpedo je napravil luknjo pod dimnikom.

Prihodnji dan smo prišli na površino nasproti Cherbourgu, da se ogledamo nekoliko, ravno ko je pliul iz pristanišča francoski parnik »Ville de Lille«. Očividno je mislil, da ima pred seboj francoski podvodnik, ki je prišel na površino, in je razvesil francosko zastavo; toda nato je pobegnil, ne da bi se zmenil za naše signale. Videl sem na krovu dve ženski in dva otroka in nisem hotel torpedirati ladje z ženskami in otroki. Začel se je lov in končno se je parnik ustavil. 24 mož, žen in otrok je hitro splezalo v čolne. Poslal sem štiri može na krov, ki so položili bombe v ladjo in jo potopili. Našli so na ladji majhnega psa, ki ga je moštvo pustilo tamkaj in ki se je branil z zobmi. Pa so ga vendar spravili z ladje in danes je ljubljenec na »U 16«. Ženam in otrokom sem dal robce in hrane.«

Dva dni pozneje je torpediral »Dinoro«, ki je bila nakrcana s konji in artiljerijo.

O občutkih v podmorski vojni je pripovedoval Havsen: »Stvar udarja močno na živce in vsak je ne vzdrži. Če smo v bližini sovražnika ali če je slabo vreme, se potapljamo. Najprej se zamaše vse odprtine, potem izsesamo zrak do določenega pritiska. Jaz opazujem barometer, da vidim, ali se pritisk znižuje ali ne. Ko je potem vse v redu, se potopimo in smrtna tišina zavlada v čolnu. Električni stroji teko brez ropota in voda je dober vodnik glasu, tako da večkrat čujemo vijak ladje, ki plava nad nami.

Vroči, z oljnatim duhom od stroja nasičeni zrak ni ravno prijeten. Nova moštra pogostokrat objema spanec, ki se more premagati edino le z največjim naporom volje. Imel sem ljudi, ki prve tri dni niso jedli prav nič, ker so čas rajši porabili za spanje. Govorice, da na podmorniku ni morske bolezni, so neresnične. Če moramo dolgo ostati pod vodo in postaja zrak že zelo slab, potem dobi moštvo, izvzemši ono, ki je v službi, ukaz, naj se vleže in ostane popolnoma mirno, ker je vsako gibanje vzrok, da pljuča porabljajo več kisika, in moramo šteditи s kisikom, kakor z zadnjo kapljico vode človek, ki mu preti nevarnost, da umre žeje v puščavi. Ognja ni, ker ogenj sežiga kisik, in električna sila v akumulatorjih je predragocena, da bi jo zapravljali za kuho. Zato se zadovoljujemo z mrzlimi jedmi. Danzadnem sem v ozkem postoru, kjer more človek komaj raztegniti noge, kjer mora biti vedno z do skrajnosti napetimi živci na svojem mestu, presedel ali prostal po osem ur, oči upre v periskop in strmeč v svetlo steklo, da so me začele boleti oči in glava. Ko pa pride čas zamene, potem dobro zaspim pod vodo, ko se čoln včasih lahno giblje semtertja kakor zibel. Preden vzplavamo na površino, zapovem vselej največji mir za nekaj minut, da ugotovim, ali se ne čuje v bližini kak ladijski vijak.«

Kot najnevarnejšega sovražnika podvodnikov je označil Hansen vodo, kajti čoln je v »vedni nevarnosti, da začne puščati«. Izjavil je, da/ je hitrost najnovejših nemških podvodnikov toliko večja od one »U 16«, da bo za parnik povprečne hitrosti zastonj poizkus bega. O večjem delu svoje plovbe ni Hansen dal nikakršnih podatkov.

Sličice iz vojne.

Oče s petimi sinovi na bojišču. Vpokojeni višji inženir državnih železnic, Franc Bodo iz Velikega Varaždina, je prosil za vstop v armado, kar se mu je sedaj tudi dovolilo. Bodo je star že 63 let. Nič manje nego 5 njegovih sinov služi v armadi, dočim ga bo njegova hčerka, ki je prostovoljna strežkinja, spremljala na bojišče.

Zeppelini — rešilci. Obisku Zeppelinov v Parizu se imate dve Francozinji zahvaliti za življenje. Pariški zdravnik dr. Socquet je šel ono noč s svojim sinom iz stanovanja, da si ogleda Pariz v temi. Potrkala sta na vrata neke v bližini se nahajajoče tobakarne. Nihče ni odgovoril, vendar pa je zaslišal zdravnik v tobakarni močno hropenje. Udrl je skozi vrata in je našel obe trafikantinji v nezavesti ležati na tleh. Poleg je ležal mrtev pes. Nesrečnici ste pozabili zapreti plin, ki bi ju skoraj zadušil. Kakor poroča »Temps«, se je zdravniku po velikem trudu posrečilo ohraniti obe dami pri življenju.

Carjev adjutant padel. Iz Stockholma se poroča: Carjev pobočni adjutant, ritmojster generalnega štaba, Sergij pl. Struwe, je umrl na bojišču na Rusko-Poljskem junaške smrti.

Izgube 97. pešpolka.

Seznamek izgub št. 148., izdan 24. marca 1915.

Imena mrtvih so tiskana z močnejšimi črkami. Kjer ni kake pripombe, je dotičnik ranjen.

Častniki:

Vianelli Jurij, kadet. aspirant 10. stot., ujet.

Moštvo:

Andrian Jordan, poddeset. 10. stot., S. Vito di Torre, ujet; Aničić Anton, pešec 6. stot., Pazin.

Baljavec Peter, peš. 4. stot.; Barbarić Anton peš. 4. stot., Buzet; Basanić Anton, peš. 1. stot., Labin; Batagelj Fran, poddeset. 10. stot., Kamnje, ujet; Bavčar Andrej, poddeset. 10. stot., Črniče, ujet; Benčič Fran, poddeset. 10. stot., Koper, ujet; Berce Andrej, peš. 10. stot., Dornberg, ujet; Bergamasco Ivan, peš. 10. stot., Fiumincello, ujet; Bertogna Franc, peš. 3. stot., Oglej; Birsa Josip, peš. 10. stot., Rihemberk, ujet; Bizjak Anton, peš. 10. stot, Fara v Furlaniji, ujet; Bizjak Leopold, peš. 9. stot., Rihemberk; Brajnik Peter, peš. 9. stot., Gorica, ujet; Bratina Rudolf, peš. 10. stot., Dol. Otlica, ujet; Bratović Ivan, peš. 10. stot., Vrsar; Brečević Peter, peš. 9. stot., Tinjan, padel 25. nov. do 1. dec.; Bressan Marij, četovodja 10. stot., ujet; Bric Fran, peš. 10. stot., Grahovo, ujet; Bubnik Anton, peš. 4. stot., Podgrad; Buršić Anton, peš. 10. stot., Pazin, ujet.

Capello Naciz, peš. 1. stot., S. Canziano; Cargnelut Alojz, peš. 10. stot., S. Vito di Torre, ujet; Cejnar Emil, peš. 14. stot., ujet; Celin Fran, peš. 10. stot., Jablanica, ujet; Cerkvenik Jernej, peš. 9. stot., Povir; Cerovac Anton, peš. 5. stot., Buzet; Citina (Četina?) Anton, peš. 10. stot., ujet; Clancig Karel, peš. 5. stot., Krmin; Comuzzi Hugon, peš. 10. stot., Perteole, ujet; Cornacchin Josip, peš. 5. stot., Vrsar; Cotič Ivan, peš. 10. stot., Miren, ujet; Cumar Rudolf, poddeset. 10. stot., Gorica, ujet; Cunja Josip, peš. 10. stot., Milje, ujet.

Černeka Fran, peš.. 6. stot., Roč; Černič Filip, peš. 3. stot., Doberdob.

Debernardi Anton, peš. 10. stot., Pomjan, ujet; Dejusto Karel, peš. 10. stot., Piran, ujet; Dekleva Alojz, peš. 10. stot., Rateževo brdo, ujet; Deklič Peter, peš. 11. stot., Višnjan, ujet; Del Zotto Josip, desetnik 10. stot., Gorica, ujet; Demeo Roman, peš. 6. stot.; De Toni Milan, poddeset. 10. stot., Cerknica, ujet; Dujanić Josip, peš. 3. stot., Pazin; Dujmović Anton, peš. 10. stot., ujet; Dundone Ivan, peš. 10. stot., Labin, ujet; Duren Fran, peš. 10. stot., Vipava, ujet.

Erjavec Filip, peš. 10. stot., Vojsko, ujet; Eržen Jakob, peš. 9. stot., Žiri.

Fabjančič Ivan, desetnik 12. stot., Buzet; Fabris Avgust, peš. 11. stot., Tržič, ujet; Fabris Ferdo, peš. 10. stot., Oglej, ujet; Fabris Viktor, peš. 11. stot., Terzo, ujet; Fachin Hugon, peš. 10. stot., Villa Vicentina, ujet; Faganel Izidor, peš. 10. stot., Vrtojba, ujet; Faganel Rudolf, peš. 10. stot., Vrtojba, ujet; Fero Ivan, peš. 6. stot., Motovun; Florjančič Ivan, peš. 10. stot., Grahovo, ujet; Francarli Fran, peš. 10. stot., ujet; Fritsch Oton, poddeset. 10. stot., Jesenice, ujet; (Furlan Alojz, poljski topničarski polk št. 3., Fara v Furlaniji, javljen po 97. pešpolku.)

Gallas Josip I., peš. 10. stot., Medea, ujet; Gallas Josip II., peš. 10. stot., Chiopris, ujet; Gardenal Alojz, peš. 10. stot., Oglej, ujet; Giraldi Peter, peš. 9. stot., Piran, ujet; Gobas Ernest, peš. 10. stot., Červinjan, ujet; Goranec (Gorjanec? Gorenjec?) Roman, peš. 11. stot., Lokev, ujet; Gregorić Josip, peš. 10. stot., Buzet, ujet; Gri Alojz, peš. 11. stot., Št. Lovrenc v Moši; Grižon Franc, peš. 10. stot., Dekani, ujet; Grmek Emil, poddeset., peš. 11. stot., Vel. Žablje; (Grusovin Jakob, topničar domob. polj. top. divizije št. 22., Gorica, ujet); Grželj Fran, peš. 5. stot.

Herak Ivan, peš. 10. stot., ujet; Hrvatič Ivan, peš. 4. stot., Košana.

Ivančič Nikola, peš. 5. stot.; Ivančić Anton, peš. 10. stot., Buzet, ujet.

Jakomin Ivan, poddeset. 10. stot., Koper, ujet; Janeš Fran, peš. 10. stot., Tolmin, ujet; Jardaš Alojz, peš. 10. stot., Kastav, ujet; Jerončič (Jerančič?) Henrik, peš. 10. stot., Goče.

Kajin Dominik, peš. 11. stot., Buzet; Kalin Karl, desetnik 10. stot., Trst, ujet; Kandin Filip (? ?), ujet (v Rusiji); Kavčič Ivan, peš. 10. stot., Tolmin, ujet; Kerperle Fran, poddeset. 10. stot., Grahovo, ujet; Knap Ivan, peš. 10. stot., ujet; Kontić Anton, peš. 11. stot., Buzet, ujet; Korelj Ivan, peš. 10. stot., ujet; Koščak Ivan, peš. 10. stot., Obloke; Kostešić Ivan, peš. 4. stot., Pula; Kozina Anton, peš. 10. stot., ujet; Krašček Anzelm, peš. 10. stot., Anhovo, ujet; Krišnar Ivan (? ?), ujet (v Rusiji); Krmac Matija, peš. 10. stot., Marezige, ujet.

Lamprecht Alojz, peš. 10. stot., ujet; Latin Josip, peš. 10. stot., Barbana, ujet; Lejak Albert, peš. 10. stot., ujet; Lenardon Edvard, peš. 10. stot., Ronke, ujet; Levpušček Alojz, desetnik 5. stot., Kal; Lesjak Miha, poddeset. 10. stot., Grahovo, ujet; Lipovž Fran, peš. 11. stot., Št. Vid v Vipavi, ujet; Lorber Matija, peš. 10. stot., Stopice na Štaj., ujet.

Mahorović Peter, peš. 10. stot., Roč, ujet; Makuc Fran, peš. 10. stot., Solkan, ujet; Malusa Fran, peš. 10. stot., Sanvinčenat, ujet; Mamskič Anton, peš. 11. stot., Barbana; Markič Ivan, desetnik 10. stot., ujet; Markočič Anton, peš. 10. stot., Biljana, ujet; Marvin Albert, peš. 10. stot., Vogdsko, ujet; Maslo Anton, peš. 10. stot., Podgrad, ujet; Matanić Anton, peš. 6. stot., Vrbnik na Krku, padel 25. nov. do 1. dec.; Matičič Andrej, peš. 10. stot., Rakek, ujet; Mauro Ivan, peš. 10. stot., Milje, ujet; Maver Josip, peš. 10. stot., Lokev, ujet; Medeot Urban, poddeset. 10. stot., Št. Lovrenc v Moši, ujet; Medved Andrej, peš. 11. stot., Libušnje; Mezgec Ivan, poddeset. 10. stot., Materija, ujet; Miklavčič Mihael, peš. 10. stot., Tolmin, ujet; Mikše Josip, peš. 3. stot., Cerknica; Milavec Franc, poddeset. 10. stot., Postojna, ujet; Miletić Josip, pešec 11. stot., Labin; (Milotić Josip peš. 2. stot. 87. pešpolka, Labin); Mozetič Josip, peš. 10. stot., Dornberg, ujet.

Otoničar Matija, peš. 10. stot., Postojna, ujet.

Padovan Josip, peš. polk. štaba, Gorica; Pahor Hilarij, peš. 10. stot., Renče, ujet; Pavletič Ivan, peš. 10. stot., Tinjan, ujet; Pelicon Josip, peš. 6. stot., Štandrež; Pernan Egon (? ?), ujet (v Rusiji); Peršič Adolf, peš. 1. stot., Trnovo, goriški okraj, roj. 1884., padel 25. nov. do 1. dec.; Peršič Franc, peš. 10. stot., Trnovo, gor. okraj, ujet; Peruško Josip, četovodja 2. stot., Vodnjan; Petrak Štefan, peš. 10. stot., Karlovac, ujet; Pirčan Jakob, peš. 9. stot.; Piciga Avgust, peš. 12. stot., Dekani, ujet; Ploj Fran, peš. 8. stot., padel 25. nov. do 1. dec.; Podboj Andrej, desetnik 10. stot., ujet; Podgornik Alojz, peš. 10. stot., Čepovan, ujet; Podobnik Ivan, peš. 10. stot., Šentvidska gora, ujet; Podobnik Leopold, peš. 10. stot., Čekovnik, ujet; Pontin Josip, peš. peš. 10. stot., ujet; Premru Ivan, poddeset. 4. stot., Gorenjepolje; Pregelj Jakob, peš. 9. stot., Cerkno; Pulić Josip, peš. 10. stot., Pazin, ujet; Puntar Fran, peš. 10. stot., Prosek, ujet.

Raccolin Karl, narednik 10. stot., Gorica, ujet; Radolovich Paškal, peš. 10. stot., Pula, ujet; Reissl Vendelni, četovodja 10. stot., ujet; Renko Anton, peš. 10. stot., Knežak, ujet; Reschitz Andrej, peš. 10. stot., Trst, ujet; Rešeta (Rešetar?) Emil, pes. 10. stot., Lokev, ujet; Rocco Anton, peš. 10. stot., Rovinj, ujet; Rojc Blaž, peš. 11. stot., Koper, ujet; (Rojic Josip, peš. 5. stot., 87. pešp., Dornberg); Rupnik Andrej, peš. 1. stot., Planina, ujet; Rupnik Anton, peš. 10. stot., Rovte, ujet; Rusjan Peter, peš. 10. stot., Kojsko, ujet.

Domače vesti.

O ranjenih, odnosno bolnih vojakih. V pomožno bolnišnico v prostorih društva „Austria“ so bili sprejeti: Josip Veljak od 87. pešpolka (doma iz Promencana) bolan, Josip Rožnik od 87. pešpolka (doma iz Kopra) ranjen, Dominik Hervatin od 20. lovskega bataljona (doma iz Černic) ranjen, Ivan Žerjal od 5. domobranskega pešpolka (doma iz Boljunca) bolan, Josip Majcen od 27. domobranskega pešpolka (doma iz Trsta) bolan, Ivan Trampuš od 97. pešpolka (doma iz Trsta) bolan, Mihael Rocchi od 37. domobranskega pešpolka (doma iz Visa) ranjen, Ivan Košuta od 7. topničarskega pešpolka (doma iz Sv. Križa) ranjen, Edgard Hajek od vojse mornarice bolan, Marij Šorš od 5. domobranskega pešpolka (doma iz Trsta) bolan, Marko Rakovac od 20. lovskega bataljona ranjen, Matej Milanović od 97. pešpolka bolan, Marcel Stepančič od 97. pešpolka (doma iz Trsta) bolan, Rudolf Grilc od 3. pijonirskega oddelka (doma iz Tridenta) bolan, Josip Jermann od provijanta (doma iz Motovuna) bolan, Gvidon Bressan od 8. lovskega bataljona (doma iz Trsta) ranjen, Arduin De Rosa od 3. trenskega oddelka (doma iz Trsta) bolan, Fran Tomažič od 26. domobranskega pešpolka (doma iz Hrušice) ranjen, ter črnovojniki Duilij Castro (doma iz Pirana) bolan, Josip Brimšek (doma iz Trsta) bolan in Ivan Ferfolja (doma s Proseka) bolan Odpuščeni so pa bili iz te pomožne bolnišnice: Ivan Načinović od 5. domobranskega pešpolka, Fran Meszarovics od 32. pešpolka, Štefan Drpa od vojne mornarice, Jurij Cattonar od 97. pešpolka, Anton Briščik od 97. pešpolka ter črnovojnik Karel Novak. —

Iz mestne bolnišnice so bili odpuščeni: Aleksander Petronia od vojne mornarice, Josip Stenar od 97. pešpolka, Ivan Prosak od vojne mornarice, Boštjan Paganut od 97. orožnik Ivan Curk ter črnovojniki Anton Tekavec, Ivan Tihelj in Dominik Kokalj.

Umrli so: Prijavljeni dne 10. t. m. na mestnem fizikatu: Andrej Oblak, 54 let, Škedenj št. 431; Marij Kuret, teden dni, Sv. Marija Magdalena spodnja št. 531; Lovreuc Papale, 66 let, Kjadin št. 301; Josip Piazza, leto dni, ul. C. Donadoni št. 6 A; Helena Stiper, 67 let, ul. P. Revoltella št. 543; Marija Pelizzon, poltretje leto, ul. dei Capitelli št. 24; Alma Fanzoni, 6 let, Tamarska cesta št. 17; Alfonz Švagelj, 13 dni, Vrdela št. 14; Frančiška Mašek, 67 let, ul. Paduina št. 8; Rado Kalugjerović, 70 let, ul. di Tor San Piero št. 12. — V mestni bolnišnici dne 9. t. m.: Romilda Pujac, 39 let; Ivan Gall, 37 let; Valentin Baldassi, 80 let; Srečko Alban, 37 let.

Roparski napad. Ropar aretiran. Predvčerajšnjim popoldne se je Anton Mente, ki stanuje nekje pri Sv. Ivanu, nahajal v Lonjerju. Okoli poliene po polnoči se je iz Lonjerja vračal proti mestu, a ko je prišel do društvene gostilne, je videl nekega človeka, ki mu je pomignil, naj pride bližje. Treba je povedati, da je bil Mente nekoliko vinjen, ker drugače bi se morda ne bil niti zmenil za miganje onega človeka, tako je pa pristopil k njemu in ga vprašal, kaj bi rad. Namesto da bi mu odgovoril, ga je pa oni človek pograbil in ga vrgel na tla ter mu nato po sili vzel iz žepa tri srebrnjake po dve kroni. Nato je pa spustil Menteja in pobegnil v smeri proti mestu. Mente je pa vstal in ker ni mogel dohiteti bežečega roparja, je šel na redarstveno stražnico pri Sv. Ivanu, kjer je povedal, kaj se mu je pripetilo. Na podlagi opisa, ki ga je dal Mente o roparju, je bil včeraj dopoldne ob polidesetih aretiran 23letni dninar Josip Krašovec, ki je rojen v Trstu in tu pristojen in stanuje v Kolonji št. 314. Na policiji pa niso mogli ničesar spraviti iz njega, ker je nesrečnež — gluhonem. Na vsa vprašanja je dajal le z rokama znamenja, da ne razume ničesar. Zaman je bil ves trud, da bi na policiji kaj izvedeli od njega. Izročen je deželnemu sodišču. Zdi se pa, da je Mente, ko so mu pokazali aretiranega Krašovca, spoznal v njem svojega napadalca.

Hladnokrven tat. Predvčerajšnjim okoli poliene popoldne je neznan tat s ponarejenim ključem odprl delavnico in prodajalnico urarja Frana Chiarellija v hiši št. 12 na Acquedottu, in tam mirno zbral skupaj precejšen kupček zlatih ur in zlatih verižic ter odšel in za seboj zopet zaprl vrata prodajalne. Urar Chiarelli stanuje namreč v ulici G. Gatteri št. 23 in vsak dan opoldne zapre prodajalne, da gre obedovat. Tako je napravil tudi predvčerajšnjim. Čudno je pa da ni tat prišel v roke pravici, za kar se ima zahvaliti v prvi vrsti svoji naravnost čudoviti hladnokrvnosti. Ko je namreč tat v prodajalni zbiral na kup predmete, ki jih je potem odnesel s seboj, je prišla mimo prodajalne Chiarellijeva sestričina 20letna Marija Caramia. Videča preko šip neko osebo v prodajalni, je mislila, da je to njen bratranec Chiarelli in ga je hotela pozdraviti. V to svrho je vstopila celo v prodajalno, a zagledavši tam tujega, čedno oblečenega človeka kakih 25 ali 27 let, ki je zlagal skupaj razne ure in verižice, je mislila, da je to — nov Chiarellijev pomočnik. Oni neznani človek jo je čisto mirno pogledal in jo vprašal, kaj bi rada, nakar mu je ona rekla, da bi bila rada videla svojega bratranca, Chiarellija. Neznanec ji je pa velel, naj le počaka zunaj pred prodajalno, ker da se mora Chiarelli vrniti vsak hip. Caramijeva je res šla na ulico in tam čakala. Kmalu nato je pa prišel iz prodajalne tudi oni neznanec. Imel je v roki neki omot, zaprl je prodajalno s ključem, Caramijevo spoštljivo pozdravil in odšel. V Caramijevi se je pa tedaj vzbudil sum, da oni človek morda vendar ni Chiarellijev pomočnik, ampak morda kak tat. Vsled tega je stopila za njim. A kmalu ji je oni človek izginil izpred oči: vstopil je v kavarno „Progresso“, a ko je Caramijeva prišla za njim v kavarno, ga že ni bilo več tam. Ta kavarna ima namreč dva vhoda, enega na Acquedottu, a druzega na ulici Stadion. Tat je vstopil v kavarno z Acquedotta, šel skozi vso kavarno in izšel na ulico Stadion. Caramijeva je takoj povedala vso stvar nekemu redarju in mu tudi opisala onega človeka. Redar se je sicer potrudil, da bi izsledil tatu, a ves njegov trud je bil brez uspeha. Med tem se je pa vrnil Chiarelli in je, napravivši površen inventar, konstatiral, da mu je tat odnesel iz prodajalne 3 zlate ure, tri zlate zapestnice in kakih 20 zlatih, deloma emajliranih priveskov, v skupni vrednosti kakih 900 kron.

Tatvina s požigom. Predsnočnjim ob polidevetih so bili gasilci obveščeni da je nastal požar v III. nadstropju hiše št. 9 v ulici G. Parini. Res je gorelo v stanovanju profesoja Antona Leva, ki se sedaj nahaja pod orožjem. Gasilci, ki so prišli gasit, so pa konstatirali, da so vsi predali vseh omar odprti in da so razni predmeti iz njih, kakor obleka in drugo razmetani po tleh. Gorelo je sicer le v spalni sobi, a tudi v drugih sobah so gasilci našli vse razmetano in vse omare so bile odprte. Poleg tega so pa na neki pisalni mizi našli dleto, dva kosa sveče in neko rdečo ruto. Poveljnik gasilcev je o tem takoj obvestil policijo, ki je poslala svoje funkcijonarje na lice mesta, in ti so konstatirali, da ni mogel zažgati nihče drug, nego tatovi pa bodi nalašč ali vsled nemarnosti, ker je bilo stanovanje zaprto od dne 5. t. m. ko je profesorjeva gospa odšla iz Trsta v Veliki Lošinj. Sicer je bilo stanovanje izročeno v varstvo šivilji Heleni Omero, stanujoči v ulici della Barriera vecchia št. 8, ki je izjavila, da je bila predvčerajšnjim v stanovanju prof. Leva do poluosmih zvečer. Obenem je izjavila, da je bil tudi njej ukraden bankovec za 20 kron, ki ga je hranila v predalu šivalnega stroja gospe Leva.

Tatvina z ulomom. Neznani tatovi so predsnočnjim še pred 10. uro vlomili v stanovanje sodarja Ivana Kapelina v hiši št. 37 v ulici della Madonnina. Kapelj se sedaj nahaja v Puli pod orožjem in njegovo stanovanje je bilo zaprto. Vratarica hiše Marija Zanettijeva se je torej nemalo začudila, ko je predsnočnjim ob desetih našla stanovanje odprto. O dogodku je bila takoj obveščena policija, ki pa ne more vedeti, če so tatovi sploh kaj ukradli, dokler ne pride Kapelj.

Podpirajte Družbo sv. Cirila in Metoda!

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépin

— Tu imam, — je odgovorila Pivoine ter položila sveženj na prodajalno mizo. Razvezala je robec in zložila na mizo vsebino svežnja.

Gospa Carcanova je ogledovala stvari s prezirljivim pogledom in je vprašala potem, porogljivo zategujoč usta:

— Ali je to vse?

— Da gospa.

— No, lepa stvar je to! . . . Koliko hočeš za te cunje?

— Vzamem, kar mi daste.

— Vse skupaj ni vredno, da bi človek pobral na cesti, — je rekla starinarica; — kaj takega ne kupi nihče . . . Dam ti tri franke.

— Kar vzemite, gospa, — je pošepetala Pivoine, ki je komaj čakala, da bi prišla iz ogabne prodajalne na prosto.

Pamela, ki ni bila malo začudena, da je deklica tako brez ugovora sprejela njeno beraško ponudbo, ki ni predstavljala niti desetine prave vrednosti, je kar debelo gledala nekaj časa Pivoino in je le s težavo zadrževala jezen vzklik začudenja.

Drugače pa je bila zelo zadovoljna, da je napravila tako dobro kupčijo, in je vzela z neke police staro, raztrgano debelo knjigo, jo odprla, pomočila pero v omazan črnilnik in porinila potem knjigo pred Pivoino.

— Kaj naj storim, gospa? — je vprašala Pivoine začudeno.

— Kako neumno vprašanje! Napiši svoje ime in stanovanje.

— Svoje stanovanje . . .

— Seveda.

— Toda . . . gospa . . . saj nimam stanovanja . . .

— Kaj?

— Prišla sem šele v Pariz in ne poznam tu nikogar . . .

Ko bi bila strela udarila pred Pivoino, bi se ne bila mogla prestrašiti bolj, kot se je vsled učinka, ki so ga imele njene preproste bsede, ki jih je izgovorila pravkar.

Pamela Carcanova je z divjim izrazom v obrazu, s preteče povzdignjeno pestjo in bliskajočega pogleda kakor besna planila proti Pivoini in zakričala, kar so jej dala pljuča:

— Ha, ti potepuhinja, ti ničvrednica! . . Nimaš stanovanja in prihajaš semkaj kot kaka pobožna mila jerica, da bi poštenim ljudem prodala ukradene cunje in jih tako spravila v neprilike? . . . Le čakaj, ti že pomagam! Mati Carcanova se ne da na ta način briti pod nosom! . . . V prisilno delavnico te vtaknejo, ti vlačuga nesramna . . . hajd, hajd k policijskemu komisarju!

— Ali gospa . . . — je rekla Pivoine in začela jokati.

— Pojdi naprej! — jej je posegla v besedo stara coprnica, — in drži jezik za zobmi, če ne, dobiš kaj!

Da more lepa čitateljica razumeti ta prizor, moramo povedati par besedi o prošlosti častivredne gospe starinarice.

Starinarica Pamela Carcanova se je namreč poleg trgovine z obleko bavila tudi in to z najsijajnejšim uspehom z dobičkanosnim tatinskim prikrivanjem. To je bil pravzaprav njen glavni zaslužek.

Sicer se je pa omejevala na posebno panogo te kupčije. Izogibala se je kar najskrbnejše navadnih tatov ter je občevala samo z ono vrsto malopridnežev, ki se niso bavili s prenevarnimi vlomi, temveč zlasti s sleparstvom, da so pod napačnim imenom in s podobnimi sredstvi izvabljali od lahkovernih trgovcev čipke, svilnato blago in druge take stvari.

Za to sodrgo je imela Pamela Carcanova vedno na razpolago svojo naklonjenost in uslužnost ter tudi — drobiža in petakov.

(Dalje.)